

Відокремлений структурний підрозділ
"Новоушицький фаховий коледж Закладу вищої освіти
"Подільський державний університет

20
25

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

для членів Студентського
наукового товариства

Розробники :

Валентина ШИНКАРЕНКО — завідувач навчально-методичного кабінету, викладач-методист;

Тетяна СУСЛЯК — голова СНТ, викладач, спеціаліст другої категорії.

Сучасна освіта вимагає від здобувачів не лише засвоєння теоретичних знань, але й активної участі у науково-дослідній роботі. Студентське наукове товариство (СНТ) є важливим елементом освітнього процесу, що сприяє розвитку дослідницьких навичок, критичного мислення та професійного становлення майбутніх фахівців.

Методичні матеріали підготовлено з метою надання практичної допомоги членам Студентського наукового товариства Відокремленого структурного підрозділу "Новоушицький фаховий коледж Закладу вищої освіти "Подільський державний університет" у підготовці та оформленні наукових робіт різних типів. Документ містить детальні рекомендації щодо написання тез доповідей, створення презентацій, підготовки наукових статей, а також інформацію про дотримання принципів академічної доброчесності.

Особлива увага приділена питанням правильного оформлення джерел інформації відповідно до національного стандарту України ДСТУ 8302:2015, використанню сучасних онлайн-ресурсів для підготовки наукових робіт, а також запобіганню порушенням академічної доброчесності, зокрема плагіату.

Матеріали призначені для студентів усіх спеціальностей, які прагнуть розвивати свої наукові компетентності та активно долучатися до дослідницької діяльності. Рекомендації базуються на вимогах сучасних наукових видань, організаторів конференцій та семінарів, а також враховують специфіку підготовки наукових робіт у закладах фахової передвищої освіти.

Використання цих методичних матеріалів допоможе студентам успішно представляти результати своїх досліджень на конференціях, семінарах та інших наукових заходах, а також готувати якісні публікації для наукових видань.

ЗМІСТ

1. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

- 1.1. Загальні вимоги
- 1.2. Структура тез
- 1.3. Приклад оформлення
- 1.4. Важливі зауваження

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

- 2.1. Загальні вимоги
- 2.2. Структура презентації
- 2.3. Поради щодо оформлення
- 2.4. Психологія кольору в презентаціях
- 2.5. Приклад оформлення

3. АЛГОРИТМ НАПИСАННЯ НАУКОВОЇ СТАТТІ

- 3.1. Структура наукової статті
- 3.2. Етапи роботи над статтею

4. КОРИСНІ ОНЛАЙН-РЕСУРСИ ТА ІНСТРУМЕНТИ

- 4.1. Наукові бази даних
- 4.2. Програми для оформлення
- 4.3. Сервіси для створення презентацій
- 4.4. Допоміжні інструменти
- 4.5. Корисні YouTube-канали

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПРАВИЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ДЖЕРЕЛ

- 5.1. Основні принципи академічної доброчесності
- 5.2. Види порушень академічної доброчесності
- 5.3. Правила цитування та посилання
- 5.4. Оформлення списку використаних джерел за ДСТУ 8302:2015
- 5.5. Посилання в тексті роботи
- 5.6. Практичні поради
- 5.7. Інструменти перевірки на плагіат

ВИСНОВОК

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

1.1. Загальні вимоги

- Обсяг: 2-4 сторінки формату А4
- Шрифт: Times New Roman, 14 пт
- Міжрядковий інтервал: 1,5
- Поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє та нижнє – 20 мм
- Вирівнювання тексту: по ширині
- Абзацний відступ: 1,25 см

1.2. Структура тез

1. **ПІБ автора** (прізвище великими літерами, ім'я та по-батькові – з великої літери)
2. **Освітня інформація** (освітній ступінь, спеціальність)
3. **Науковий керівник** (посада, категорія, ПІБ)
4. **Заклад освіти** (повна назва закладу, населений пункт)
5. **Назва доповіді** (великими літерами, напівжирним шрифтом, по центру, через 1 порожній рядок після інформації про заклад)
6. **Актуальність** (чому обрана тема є важливою)
7. **Мета дослідження** (що саме ви досліджуєте)
8. **Основний зміст** (короткий виклад результатів)
9. **Висновки** (підсумки дослідження)
10. **Література** (3-5 джерел, оформлених за ДСТУ 8302:2015)

1.3. Приклад оформлення

Приклад:

Руслан ВОРОНІН,
здобувач фахової передвищої освіти
ОС «Фаховий молодший бакалавр»
спеціальності 142 «Енергетичне машинобудування»

Науковий керівник:
Викладач, спеціаліст другої категорії Тетяна СУСЛЯК
Відокремлений структурний підрозділ
«Новоушицький фаховий коледж
Закладу вищої освіти
«Подільський державний університет»
с-ще. Нова Ушиця

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В СИСТЕМАХ ВЕНТИЛЯЦІЇ ТА КОНДИЦІОНУВАННЯ ПОВІТРЯ

Актуальність. В умовах енергетичної кризи та підвищення вартості енергоносіїв питання енергозбереження у системах вентиляції та кондиціонування повітря набувають особливої важливості. Системи HVAC споживають значну частину електроенергії в будівлях, тому їх оптимізація може суттєво знизити експлуатаційні витрати та зменшити викиди парникових газів.

Мета дослідження – проаналізувати сучасні методи енергозбереження в системах вентиляції та кондиціонування і визначити найбільш ефективні технології для впровадження у навчальних закладах.

Основний зміст. У роботі розглянуто основні напрямки енергозбереження: використання рекуператорів тепла, впровадження систем автоматичного регулювання, застосування частотних перетворювачів для вентиляторів, оптимізація режимів роботи обладнання. Проведено порівняльний аналіз ефективності різних технічних рішень...

Висновки. Впровадження комплексних заходів з енергозбереження у системах вентиляції та кондиціонування дозволяє знизити енергоспоживання на 30-50%. Найбільш ефективними є рекуператори тепла та системи автоматичного керування.

Список використаних джерел:

1. Енергозбереження в системах тепlopостачання / За ред. В.І. Дешка. – К.: КНУБА, 2020. – 245 с.
2. ДСТУ Б В.2.5-77:2014. Інженерне обладнання будинків і споруд. Системи вентиляції та кондиціонування. – К.: Мінрегіон України, 2014.

Кінець прикладу

1.4. Важливі зауваження

- **Прізвище автора** пишеться великими літерами (ВОРОНІН)
- **Вся інформація про автора** вирівнюється по правому краю
- **Назва доповіді** – великими літерами, напівжирним шрифтом, по центру
- Між інформацією про заклад та назвою – 1 порожній рядок
- Розділи в тексті виділяються курсивом (Актуальність., Мета дослідження, тощо)

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

2.1. Загальні вимоги

- Кількість слайдів: 10-15 (для доповіді на 7-10 хвилин)
- Формат: PowerPoint (.pptx), Canva або Google Slides
- Шрифт: Arial, Times New Roman або Calibri, мінімум 20 пт для тексту, 28-32 пт для заголовків
- Колірна схема: контрастна, уникати яскравих кольорів
- Стиль: єдиний для всієї презентації

2.2. Структура презентації

№ слайду	Зміст
1	Титульний слайд (назва, автор, керівник, заклад)
2	Актуальність теми
3	Мета та завдання дослідження
4-10	Основна частина (методи, результати, графіки, таблиці)
11	Висновки
12	Дякую за увагу! (контактна інформація)

2.3. Поради щодо оформлення

- **Правило 7×7:** не більше 7 рядків на слайді, не більше 7 слів у рядку
- Використовуйте графіки та діаграми замість таблиць
- Уникайте великих текстових блоків
- Додавайте якісні зображення (мінімум 300 dpi)
- Нумеруйте слайди
- Перевіряйте орфографію та пунктуацію

2.4. Психологія кольору в презентаціях

Створюючи презентацію, важливо розуміти силу кольору та те, як він може вплинути на сприйняття та емоції аудиторії. Використовуючи правильні колірні схеми, ви можете справити незабутнє враження.

Основні принципи:

1. **Єдність стилю:** кольори відіграють важливу роль у визначенні ідентичності. Дотримуйтеся обраної палітри кольорів протягом усієї презентації. Ця послідовність додає професійний вигляд.
2. **Емоційний вплив:** кольори викликають певні почуття та емоції.
Наприклад:
 - Теплі кольори (червоний, помаранчевий) – енергія, пристрасть, активність

3. АЛГОРИТМ НАПИСАННЯ НАУКОВОЇ СТАТТІ

3.1. Структура наукової статті

УДК (універсальна десяткова класифікація)

Назва (українською та англійською мовами)

Автор(и) (ПІБ)

Анотація (українською та англійською, 150-250 слів)

Ключові слова (5-7 слів/словосполучень)

Вступ (актуальність, аналіз останніх досліджень)

Постановка завдання (мета та завдання дослідження)

Матеріали та методи (опис методології)

Результати та обговорення (виклад результатів з аналізом)

Висновки (підсумки та перспективи)

Список використаних джерел (мінімум 10-15 джерел)

3.2. Етапи роботи над статтею

Етап 1. Підготовка (1-2 тижні)

- Визначення теми та проблеми дослідження
- Пошук та аналіз літератури (20-30 джерел)
- Вибір видання для публікації
- Вивчення вимог видання

Етап 2. Написання чернетки (2-3 тижні)

- Складання плану статті
- Написання основних розділів
- Створення таблиць, графіків, рисунків
- Оформлення списку літератури

Етап 3. Редагування (1 тиждень)

- Перевірка логіки викладу
- Виправлення мовних помилок
- Перевірка на плагіат (максимум 10-15%)
- Узгодження з науковим керівником

Етап 4. Підготовка до публікації

- Оформлення згідно вимог видання
- Переклад анотації англійською
- Підготовка супровідних документів
- Надсилання статті до редакції

3.3. Поради початківцям

- Починайте з невеликих публікацій (тези конференцій)
- Оберіть вузьку, конкретну тему

- Пишіть простою, зрозумілою мовою
- Використовуйте офіційно-діловий стиль
- Обов'язково посилайтеся на джерела
- Співпрацюйте з науковим керівником на всіх етапах

4. СПИСОК КОРИСНИХ РЕСУРСІВ

4.1. Бази наукових видань України

Назва ресурсу	Опис / URL
Національна бібліотека України	Електронний каталог наукових видань http://www.nbuv.gov.ua
Index Copernicus	Міжнародна база наукової періодики https://indexcopernicus.com
Google Scholar	Пошукова система наукових публікацій https://scholar.google.com
Crossref	Система присвоєння DOI науковим публікаціям https://www.crossref.org
УБД "Україніка наукова"	Українська реферативна база даних http://www.irbis-nbuv.gov.ua

4.2. Інструменти для наукової роботи

Перекладачі та словники:

- **Google Translate** – <https://translate.google.com>
- **DeepL** – <https://www.deepl.com> (якісні переклади)
- **Словник української мови** – <https://sum.in.ua>

4.5. Корисні YouTube-канали

- "Як писати наукову роботу" – поради від українських вчених
- "Студентська наука" – практичні рекомендації
- Офіційні канали українських університетів

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПРАВИЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ДЖЕРЕЛ

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

5.1. Основні принципи академічної доброчесності

- Чесність — надання достовірної інформації щодо результатів власної навчальної/наукової діяльності
- Відповідальність — усвідомлення наслідків академічної недоброчесності
- Повага — визнання авторства та інтелектуальних надбань інших осіб
- Довіра — впевненість в об'єктивності оцінювання результатів навчання
- Справедливість — дотримання встановлених правил і процедур
- Прозорість — відкритість і зрозумілість освітнього процесу

5.2. Види порушень академічної доброчесності

1. Плагіат — оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення текстів інших авторів без зазначення авторства.

Неправильно: Ефективність енергозбереження в системах вентиляції може досягати 50%.

Правильно: Згідно з дослідженням В.І. Дешка (2020), ефективність енергозбереження в системах вентиляції може досягати 50% [1, с. 45].

2. Самоплагіат — оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих результатів як нових результатів.

3. Фабрикація — вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

4. Фальсифікація — свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

5. Списування — виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

5.3. Правила цитування та посилання

5.3.1. Коли необхідно посилатися на джерела:

- Використання прямої цитати (дослівне відтворення тексту)
- Перефразування чужих ідей або думок
- Використання статистичних даних, таблиць, графіків
- Посилання на дослідження інших авторів
- Використання фактів, які не є загальновідомими

5.3.2. Види цитування:

Пряме цитування — точне відтворення тексту в лапках з обов'язковим посиланням:

За словами В. Дешка, "впровадження рекуператорів тепла дозволяє знизити енергоспоживання на 30-40%" [1, с. 67].

Непряме цитування (перефразування) — викладення чужих думок своїми словами з посиланням:

Дослідження показують, що використання сучасних технологій енергозбереження може значно зменшити витрати на опалення будівель [1].

5.4. Оформлення списку використаних джерел за ДСТУ 8302:2015

ДСТУ 8302:2015 — національний стандарт України, що регламентує правила оформлення бібліографічних посилань.

5.4.1. Книга одного автора:

Прізвище І. П. Назва книги. Місто : Видавництво, рік. Кількість сторінок.

Дешко В. І. Енергозбереження в системах тепlopостачання. Київ : КНУБА, 2020. 245 с.

5.4.2. Книга двох або трьох авторів:

Прізвище¹ І. П., Прізвище² І. П. Назва книги. Місто : Видавництво, рік. Кількість с.

Іванов П. С., Петренко О. М. Основи теплотехніки. Харків : НТУ "ХПІ", 2019. 320 с.

5.4.3. Книга чотирьох і більше авторів:

Назва книги / Автор¹, Автор², Автор³ та ін. Місто : Видавництво, рік. Кількість с.

Енергоефективність будівель / В. М. Желих, М. М. Шаповал, І. В. Короленко та ін. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 280 с.

5.4.4. Стаття з наукового журналу:

Прізвище І. П. Назва статті. Назва журналу. Рік. Том, номер. С. від–до.

Коваль А. В. Енергозбереження в житлових будинках. Енергетика та електрифікація. 2022. № 3. С. 45–52.

5.4.5. Стаття з збірника наукових праць:

Прізвище І. П. Назва статті. Назва збірника : підзаголовок. Місто, рік. Випуск. С. від–до.

Савченко М. О. Альтернативні джерела енергії. Наукові праці НУХТ : збірник наукових статей. Київ, 2023. Вип. 29, № 2. С. 112–120.

5.4.6. Електронні ресурси:

Прізвище І. П. Назва роботи. URL: адреса сайту (дата звернення: дд.мм.рррр).

Міністерство енергетики України. Енергоефективність. URL: <https://mev.gov.ua> (дата звернення: 15.01.2025).

5.4.7. Нормативні документи (ДСТУ, ДБН):

ДСТУ номер:рік. Назва стандарту. Київ : Видавець, рік.

ДСТУ Б В.2.5-77:2014. Інженерне обладнання будинків і споруд. Системи вентиляції та кондиціонування. Київ : Мінрегіон України, 2014.

5.4.8. Дисертації та автореферати:

Прізвище І. П. Назва дисертації : дис. ... наук. ступеня. Місто, рік. Кількість с.

Мельник О. В. Підвищення енергоефективності систем опалення : дис. ... канд. техн. наук. Київ, 2021. 180 с.

5.5. Посилання в тексті роботи

Посилання в тексті оформлюються у квадратних дужках з номером джерела зі списку літератури:

- Посилання на одне джерело: [1] або [1, с. 45]
- Посилання на кілька джерел: [1; 3; 5] або [1, с. 12; 3, с. 45]
- Посилання на декілька джерел підряд: [1–5]

Приклади використання в тексті:

Як зазначає В. Дешко [1], енергозбереження є пріоритетним напрямком розвитку.

Дослідження показують [2; 4; 7], що використання рекуператорів ефективно.

Згідно з ДСТУ [5, с. 23], температура повітря не повинна перевищувати 22°C.

5.6. Практичні поради

Що потрібно робити:

- Завжди зазначайте джерела інформації
- Використовуйте офіційні, перевірені джерела
- Записуйте всі джерела відразу під час написання роботи
- Перевіряйте роботу на плагіат перед поданням
- Консультуйтеся з науковим керівником

Чого не можна робити:

- Копіювати текст без посилання на джерело
- Використовувати чужі дослідження як власні
- Вигадувати дані та факти
- Купувати готові роботи
- Подавати одну роботу на різні предмети без узгодження

5.7. Інструменти перевірки на плагіат

Коледж у своїй освітній діяльності дотримується принципів академічної доброчесності та здійснює системну роботу щодо запобігання і виявлення академічного плагіату. Діяльність у цьому напрямі здійснюється відповідно до чинних нормативних документів, а саме:

- **Положення про академічну доброчесність**

URL: <https://ntpu.org.ua/documents/polozhennia/polojeniya-pro-akademichny-dobrocesnist.pdf>

- **Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату**
URL: <https://ntpu.org.ua/documents/polozhennia/polojeniya-pro-zapobigannya-ta-vuyavlenya-akademichnogo-plagiaty.pdf>

З метою ефективної перевірки навчальних, наукових та кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату коледжем укладено договір з ТОВ «Плагіат», що забезпечує використання спеціалізованого програмного забезпечення для перевірки текстів.

Окрім цього, у практиці освітнього процесу рекомендується використання сучасних онлайн-ресурсів для виявлення плагіату, зокрема:

- **StrikePlagiarism**
- **DupliChecker**
- **Unicheck**
- **PlagScan**
- **PlagTracker**

Зазначені інструменти сприяють підвищенню якості освітнього процесу, формуванню культури академічної доброчесності та відповідальності здобувачів освіти і педагогічних працівників.

ВАЖЛИВО!

Академічна доброчесність — це не лише вимога навчального закладу, а й основа вашої професійної репутації. Чесна наукова робота формує навички критичного мислення, аналізу та самостійного дослідження, які будуть цінними протягом усього життя.

Дотримання принципів академічної доброчесності — це інвестиція у ваше майбутнє!

ВИСНОВОК

Методичні матеріали для членів Студентського наукового товариства створено з метою комплексного супроводу наукової діяльності студентів та формування у них стійких навичок науково-дослідницької роботи. Документ охоплює всі ключові аспекти підготовки та оформлення наукових робіт – від тез доповідей до повноцінних наукових статей.

Систематизована інформація про вимоги до оформлення різних типів наукових робіт допоможе студентам уникнути типових помилок та підготувати матеріали відповідно до сучасних стандартів. Особливу цінність становлять практичні приклади оформлення, які демонструють конкретне застосування описаних правил.

Важливим досягненням є детальне висвітлення питань академічної доброчесності. У сучасних умовах дотримання принципів чесності у науковій роботі є не лише етичною вимогою, але й необхідною умовою визнання наукових результатів. Матеріали містять чіткі настанови щодо правильного цитування, оформлення посилань за ДСТУ 8302:2015 та використання інструментів перевірки на плагіат.

Підбірка корисних онлайн-ресурсів та програмних інструментів значно спростить роботу студентів на всіх етапах підготовки наукових матеріалів. Від пошуку літератури у наукових базах даних до перевірки готових робіт на унікальність – кожен інструмент обрано з урахуванням його доступності та ефективності.

Застосування рекомендацій, викладених у цих методичних матеріалах, сприятиме підвищенню якості студентських наукових робіт, формуванню культури академічної доброчесності та успішній презентації результатів досліджень на конференціях різного рівня. Ці навички стануть надійним фундаментом для подальшого професійного та наукового зростання.

Бажаємо всім членам Студентського наукового товариства наснаги, творчих успіхів та нових наукових відкриттів!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> .
3. Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень (КНУ, 2010) - 352 с
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
5. Положення про академічну доброчесність ВСП «Новоушицький фаховий коледж ЗВО «Подільський державний університет». URL: <https://ntpu.org.ua/documents/polozhennia/polojeniya-pro-akademichny-dobrocesnist.pdf> .
6. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату ВСП «Новоушицький фаховий коледж ЗВО «Подільський державний університет». URL: <https://ntpu.org.ua/documents/polozhennia/polojeniya-pro-zapobigannya-ta-vuyavlenya-akademichnogo-plagiaty.pdf> .

Зверніть увагу! Цей документ є довідковим матеріалом. Завжди уточнюйте конкретні вимоги у свого наукового керівника та в організаторів заходів, до яких плануєте подавати роботи.